

na žalobkyni nevztahuje, což ona ani nepopírá, neboť opírá svoji žalobu jen o pojišťovací smlouvu a o ustanovení § 7 obč. zák., a nebyl by tedy zažalovaný nárok odůvodněn ani podle německého práva.

Čís. 15121.

K § 22 odst. 4 zák. o spol. s r. o.

Společník společnosti s r. o. nemůže kontrolní právo podle § 22 odst. 4 zák. o spol. s r. o. vykonati zmocněncem.

(Rozh. ze dne 15. dubna 1936, Rv I 962/34.)

Žalobkyně přednesla, že jest společnící žalované firmy (společnosti s r. o.) a přísluší jí třetina obchodních podílů. Jest zúčastněna 30% na čistém zisku firmy. Valná hromada pro rok 1932 byla svolána k 28. březnu 1933. Na této valné hromadě měla býti přezkoumána také bilance na rok 1932. Podle § 22 zákona ze dne 6. března 1906 čís. 58 ř. z. přísluší žalobkyni právo do 8 dnů před valnou hromadou nahlédnouti do knih a papírů společnosti, tedy v době od 21. března 1933 do 27. března 1933. Ježto žalobkyně jest churavá a nemá také účetnických znalostí, ustanovila jako svého zmocněnce právního zástupce, jenž předložil žalované svoji plnou moc. Žalovaná potvrdila přijetí plné moci a zaslala Dr. M-ovi pozvání k valné hromadě. Když Dr. M. chtěl nahlédnouti do knih, vyrozuměla žalovaná žalobkyni a zmocněnce, že nahlédnutí do knih povolí žalobkyni osobně, nikoliv však zmocněnci. P r v ý s o u d nevyhověl žalobě, již se domáhala žalobkyně výroku, že žalovaná je povinna trpěti, aby žalobkyně nahlédla za účelem přezkoumání bilance obchodního roku 1932 do všech obchodních knih a dokladů žalované společnosti prostřednictvím svého právního zástupce. O d v o l a c í s o u d uznal podle žaloby.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y:

§ 22 odstavec 4 zákona o společnostech s ručením obmezeným ustanovuje, že každý společník může během týdne před shromážděním společníků, svolaným ke zkoušení účetní závěrky, nahlédnouti do knih a listin společnosti, neustanovuje však, že společník může toto právo vykonati zmocněncem, ačkoliv zákon tam, kde připouští výkon některého společenského práva společníka zmocněncem, to výslovně ustanovuje, jako v § 39 odst. 3 cit. zák. ohledně výkonu hlasovacího práva při valné hromadě. Z posléze uvedeného předpisu nutně neplyne, že tím jest připuštěn i výkon práva nahlédacího zmocněncem. Takové nutné souvislosti mezi oběma předpisy není, totožnost osoby není tu nezbytně nutná, ježto společník může sám nahlédnouti do knih a papírů a učiniti zmocněnci potřebné sdělení k výkonu hlasovacího práva. Odpovídá to také

právnímu ústrojí společností s r. o., při nichž převládá živel individuální na rozdíl od společnosti akciové a klade se důraz na individuální výběr společníků. I v právu nahlédacím má se uplatnit individualita společníkova v zájmu společnosti. I kontrolní právo společníka veřejné společnosti podle čl. 105 obch. zák., jež je širší než kontrolní právo společníka společnosti s r. o., což jest odůvodněno neobmezeným osobním ručením veřejného společníka, může býti vykonáno jen osobně, nikoliv zmocněncem (srov. rozh. čís. 9777, 11169 Sb. n. s.). Názor žalobkyně, že zákon o společnostech s r. o. chtěl, jak vysvítá z vynechání slůvka »osobně«, kterého se používá v čl. 105 obch. zák., v § 22 cit. zák., připustiti výkon kontrolního práva i jinou osobou, jako zmocněncem, není správný, přihlíží-li se k tomu, že věcný obsah tohoto práva byl oproti kontrolnímu právu, příslušejícímu podle čl. 105 obch. zák. veřejnému společníku, vymezen úže zřejmě vzhledem k omezenému ručení společníka společnosti s r. o. Není tudíž rozšíření oprávnění společníka společnosti s r. o. při výkonu kontrolního práva ani věcně odůvodněno, ani nelze takový úmysl zákonodárce vyčísti ze zákona.

Čís. 15122.

Zajišťovací převlastnění závodního podílu společnosti s r. o. jest přípustné.

Volily-li strany formu smlouvy o zpětné koupi movité věci pouze k zastření jiného právního jednání (zajišťovacího převlastnění), nelze právní jednání posouditi podle předpisů o zpětné koupi, nýbrž podle jeho pravé povahy.

(Rozh. ze dne 15. dubna 1936, Rv I 1078/34.)

Notářským spisem z 19. dubna 1929 postoupil žalobce jako jediný společník společnosti »Karel V., továrna na pluhy, společnost s r. o. v L.«, s kmenovým kapitálem 188.000 Kč žalovanému nadpoloviční většinu kapitálu v částce 94.500 Kč se všemi právy a povinnostmi, které mu ohledně postoupené části proti této společnosti příslušely, za ujednanou postupní cenu 94.500 Kč. V témže notářském spise se žalovaný zavázal, že onu postoupenou část žalobci zpět postoupí (t. j. prodá) za 94.500 Kč, jakmile ho o to žalobce požádá, a jakmile celkový dluh společnosti u ústřední záložny Č. L. klesne na 2.000.000 Kč, a že v důsledku toho onu postoupenou část závodního podílu na jinou osobu nepřevéde ani nikomu nezastaví. Ústřední záložna dopisem z 19. dubna 1929 se zaručila žalobci za to, že žalovaný postoupeného podílu ani nezczizí, ani nezastaví. Žalobce tvrdí, že došlo k závazku zpětného prodeje postupního podílu v částce 94.500 Kč se strany žalovaného vůči žalobci, že však výhrada zpáteční koupě jest přípustna toliko při nemovitostech, kdežto smlouva o movitostech že jest neplatnou, a domáhá se proto neplatnosti uvedeného notářského spisu. Že byla zpáteční koupě podmínkou